

14 Dorppolderroute

De Dorppolderroute is een rondwandeling van 11,5 km. De route begint en eindigt bij de ophaalbrug in Schipluiden. De Dorppolder vormt het overgangsgebied tussen het eeuwenoude weidelandschap van de Duifpolder en Commandeurspolder en de moderne tuinbouwkassen van het Westland. Vanaf de ophaalbrug in Schipluiden over de trambrug, langs de Oostgaag en de Commandeurskade naar de Maaslandse Dam. Via het Kralingerpad en de Scheeweg naar het Kraaiennest. Tenslotte via de Dorppolderweg terug naar het Centrum van Schipluiden. De route is het gehele jaar toegankelijk. Het vogelrustgebied Kraaiennest is gesloten in de periode 1 feb tot 1 aug. Zie de routesuggestie voor de omleiding.

Versie: 1-10-2026

Routebeschrijving

De routebeschrijving maakt gebruik van het wandelroutenetwerk Hof van Delfland. Waar de route daarvan afwijkt worden in deze routebeschrijving verdere details gegeven. Verstoringen in het netwerk? Meld ze bij www.meldpuntroutes.nl.

- **Knp 17:** Start bij Schipluiden ophaalbrug, Van knp 17 langs de Vlaardingse kade naar knp 51. Over de Trambrug naar knp 46.
- **Knp 46:** Vanaf knp 46 naar Oostgaag knp 22.
- **Knp 22:** naar Maaslandse Dam knp 34, 21, 74 en Kralingerpad knp 16.
- **Knp 16:** Scheeweg / Dorppolderweg. Bij knp 16 rechtsaf: knp 59 (zie routesuggestie: *), 40, 52, 79 en 17 bij de ophaalbrug.

Voor de bereikbaarheid met het openbaar vervoer van het begin- en eindpunt van de wandelroute wordt verwezen naar www.9292ov.nl

Routesuggestie

Routesuggesties zijn met stippellijnen aangegeven.

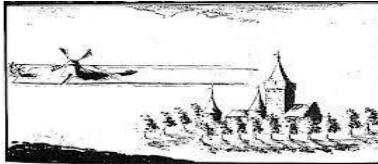
*: **Vogelrustgebied Kraaiennest:** in de periode van 1 feb tot 1 aug is het vogelrustgebied afgesloten. De omleiding loopt vanaf knp 59, 78, 31 naar knp 40. Vanaf hier vervolgt u de oorspronkelijke route.

NB: Alle gegevens benodigd voor de routebepaling onderweg zijn vermeld op deze eerste pagina.

Onderweg te zien

Midden-Delfland, het groene hart van de zuidwestelijke Randstad. Een kleinschalig oud cultuurlandschap met de kenmerken van het Hollandse landschap achter de duinen: laaggelegen (1 tot 3 m onder NAP) en lichtglooiend door de oude kreekruggen en de natte veengebieden daartussen. De op de kreekruggen gelegen boerderijen, de oude dorpskernen, de vele molens en gemalen, de kades en oude slotenpatronen tonen je steeds weer de eeuwenoude historie van dit gebied. Een groene oase met een rijke natuur en weidse vergezichten te midden van het grootschalige stedelijke en industriële geweld.

Schuivende grenzen

J. Potter 1572

De route voert rond het open gebied van de Dorppolder en de Kralingerpolder. In de negentiende eeuw was de gehele Dorppolder Schipluidens grondgebied, de Kralingerpolder behoorde (tot aan de Dorpsstraat van De Lier) tot Maasland. Samen met de oprukkende tuinbouw werd het noordelijke gedeelte van de Kralingerpolder in 1887 bij De Lier

gevoegd. Per 1 januari 2004 kwam het grondgebied van De Lier bij de nieuwe gemeente Westland, maar het recreatiegebied het Kraaiennest werd bij de nieuwe gemeente Midden-Delfland (Maasland, Schipluiden, 't Woudt) gevoegd. In een verder verleden was de Dorppolder verdeeld tussen de ambachten Schipluiden en Dorp. Het centrum van het ambacht Dorp was het Huis ten Dorp een trots kasteel dat omstreeks 1250 werd gebouwd, maar dat echter na vertrek van de heren Van Dorp in verval geraakte en waar slechts grondsporen en royale windsingels herinneren aan een rijk verleden.

Reliëf in de polders

Niet alleen de gemeentegrenzen schoven in deze polders, ook het Westlandse kassengebied rukte op tot aan de Scheewetering. Het is een harde grens die slechts hier en daar verzacht wordt door aangelegde rietplasjes en het groen van het recreatiegebied het Kraaiennest. De oude afwateringskreek de Schee is hier en daar verbreed en voorzien van natuurlijke oevers. In de Dorppolder en de Kralingerpolder ligt een kleidek over het veen. Behalve veehouderij wordt er ook akkerbouw bedreven. Het aanwezige reliëf in de polders wordt veroorzaakt door zandige kleibanen die zijn afgezet door prehistorische vloedkreken die vanuit de Maasmond tot ver in het binnenland doordrongen. Het was vooral de grote 'zeearm' de Gantel die hier zorgde voor flinke geulafzettingen. De zandige kleibanen liggen door klink en oxidatie van het omliggende land nu als zogenoemde kreekruggen in het landschap. De waterloop in de kern van het dorp Schipluiden is een restant van de Gantelstroom, die men hier altijd heeft opengehouden, terwijl die elders is verland.

Schipluiden

Hoewel de schilderachtige dorpskern van Schipluiden geen beschermd dorpsgezicht is, doet de gemeente er alles aan om het karakter te behouden. Vooral langs de Vlaardingsekade staan vele oude pandjes. De voetbrug over de Gaag heet Paardenbrug en is in de zeventiende eeuw gebouwd om de paarden van de trekschuit naar de overzijde te krijgen, waar het trekpad richting Delft zich voortzette. In de bocht van de Gaag herinneren ook twee rollepalen aan de tijd van de trekschuit. De trekschuitroute werd omstreeks 1645 ingesteld op verzoek van de stad Delft.

De locatie van onderstaande bezienswaardigheden is gemarkeerd op de routekaart van het voorblad. De volglatter wordt hierbij gebruikt als referentie.

A. Trambrug

zeer lage daken gekregen.

B. Gaag

Meestal zijn gegraven kanalen kaarsrecht. De Gaag heeft echter een bochtig verloop omdat deze is aangelegd juist op de grens van het veengebied en van de jonge kleiafzettingen. De Gaag vormt nu de grens tussen de Duif- en Commandeurspolder met de Kralinger- en Dorppolder.

C. Gaagweg 11

Voor de negentiende-eeuwse boerderij staat een opmerkelijk huisje uit de zeventiende eeuw. Het is omstreeks 1625 opgetrokken uit gele ijsselsteen en heeft hoekversieringen en ontlastingsbogen van rode steen, met in de top een fraai gemetselde pilaster. Wellicht was dit huisje ooit in gebruik als zomerhuis, waar 's zomers werd gewoond en gewerkt.

D. Gemaal Dorppolder

Een korte voorboezem scheidt de Gaag van het gemaal van de Dorppolder. Het gemaal werd in 1876 gesticht als stoomgemaal. In 1920 werd overgeschakeld op elektriciteit en werd het scheprad vervangen door een centrifugaalpomp. Op de plaats van de machinistenwoning achter het gemaal stond wellicht al voor 1515 de Grote Dormolen. De laatste molen hier werd gebouwd in 1791, nadat de voorganger door brand was verwoest.

E. Oostgaag 13-15

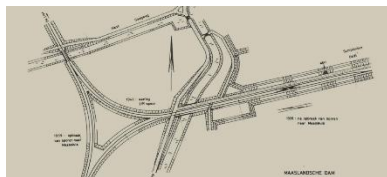
Een van de meest schilderachtige boerderijen van de streek is de Leeuwenwoning die zijn naam dankt aan de leeuwen op de zware stijlen van het inrijhek. Vroeger heette de boerderij RustHoff. De zestiende-eeuwse boerderij is in de achttiende eeuw uitgebreid met een extra woning met fraaie koepelkamer. De stal is haaks op het achterhuis gebouwd, zodat de boerderij een U-vormige plattegrond heeft.

F. Gras voor glas

De overheid streeft ernaar om de verspreid liggende kassencomplexen uit de open delen van Midden-Delfland te weren. Dat is geen eenvoudige opgave omdat het uitkopen van deze bedrijven een kostbare aangelegenheid is. Het ter plaatse bouwen van woningen (om de uitkoop te financieren) zal de gewenste openheid natuurlijk niet terugbrengen.

G. Maaslandse Dam

Ooit lag hier een dam tussen de Westgaag en de Oostgaag. In 1912 kwam hier een knooppunt van de Westlandsche Stoomtramweg Maatschappij. Het spoor vanuit het Westland vertakte zich hier in een spoor naar Maasland en Maassluis en een spoor naar Schipluiden en Delft. In 1968 reed hier de laatste trein. Op de tracés van de spoorlijn liggen sinds 1974 prachtige fietspaden: het Gaagpad, het Weidepad en het Kralingerpad.

H. Boezemlandjes

Langs veel vaarten, vlieten en wateringen in de streek treft men langs de oevers verlande stroken aan, de zogenoemde boezem- of vlietlandjes. Al naar gelang het onderhoud (maairegime) zijn ze verruigd of geworden tot ware natuurmonumentjes. In het voorjaar bloeit hier de dotterbloem, later in het jaar zeer diverse andere vochtminnende planten zoals moeraswalstro, pijptorkruid en pinksterbloem.

I. Dijkpolder

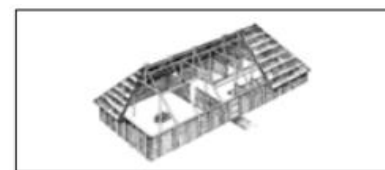
Door klink en oxidatie, vooral van veen, daalt de bodem in West-Nederland voortdurend. Na de ontginning in de elfde eeuw duurde het tot de veertiende eeuw voordat de grond zodanig was gedaald dat er kades om de polders moesten worden gelegd. De Ommedijckpolder, die nu Dijkpolder heet, werd in 1391 bedijkt. Er kwam toen ook een molen. De huidige Dijkpoldermolen is in 1718 gebouwd en een van de laatste werkende windwatermolens in Midden-Delfland. Ten noorden van de Dijkpoldermolen staat sinds 1767 de korenmolen De Drie Lelies.

J. Het Kraaiennest

Het recreatiegebied het Kraaiennest dankt haar naam aan de boerderij die hier staat. Deze boerderij is gelegen op de kasteelheuvel (motte) van het huis Diepenburg. Over dat middeleeuwse huis en zijn bewoners is weinig bekend. Een gedeelte van de slotgracht is nog aanwezig. Het recreatieterrein bestaat voor een groot deel uit gegraven plassen, waarvan delen een open karakter hebben, andere delen zijn ingericht als plasdrasgebied met veel water- en oeverplanten. Het kunstwerk van Kouji Ohno uit Japan vormt een duo met een ander werk bij het Art Centre Delft. Het kijkt uit over de plassen. Aan de horizon liggen de windsingels van het voormalige Huis ten Dorp uit de dertiende eeuw.

K. Romeins aardewerk

Bij het graven van een van de plasjes, werden sporen van een boerderij aangetroffen. Archeologen konden hier een opgraving doen. Het bleek een boerderij te zijn uit de Romeinse periode (100-400 na Chr.). Behalve restanten van de boerderij werd veel inheems aardewerk aangetroffen, maar ook import-aardewerk, het zogenaamde terra sigillata.

L. Warenhuizen

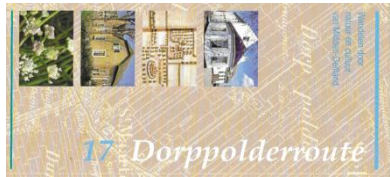
Het nieuwe kassengebied in de Dorppolder, Kralingerpolder en Oude Campspolder is een van de modernste in Europa. De gigantische warenhuizen lijken in niets op de eerste zeventiende-eeuwse 'schietramen' die tegen een tuinmuur waren geplaatst, de 'plat glas'-eenruiters en de oude 'kniekas' of druivenserres. De tuinbouw-onder-glassector is een van de meest innovatieve sectoren van het bedrijfsleven geworden.

M. Gaagweg 2

'In 't Rietveld' is een prachtig voorbeeld van een Midden-Delflandse boerderij. Het voorhuis met zijn grote schouw dateert nog uit de zestiende eeuw. Een eeuw later, bij de scheiding van wonen en werken, werden in het achterhuis een woonkeuken en een boenhoek gemaakt. De stal staat haaks op het achterhuis, zodat de boerderij een U-vorm heeft. In de boerderij was ook een paardenstal en een ruimte werd nog 'de dors' genoemd. Een verwijzing naar de tijd dat hier nog akkerbouw werd bedreven.

Bronvermelding

Deze wandelroute maakt oorspronkelijk deel uit van een serie van drie mapjes met elk zes routes, uitgegeven in de periode 2004-2007. De serie kwam tot stand in samenwerking van de vereniging Te Voet en de werkgroep Paden van de Midden-Delfland Vereniging. Tekst, fotografie en vormgeving zijn van Frits van Ooststroom. In 2022 zijn de routes gedigitaliseerd en geactualiseerd. De Dorppolderroute met volgnr. 14 had voorheen volgnr. 17.

Bij deze bewerking is verder dankbaar gebruik gemaakt van:

- artikelen uit de Jaarboeken van de Historische Vereniging Oud-Schipluiden en informatie op de website www.middendelfland.net.
- publicaties van Midden-Delfland is Mensenwerk: <https://www.mdmw.nl/>